

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Jiřího Gottwalda a soudců JUDr. Daniela Spratka, Ph.D. a JUDr. Petra Hluštíka, Ph.D. ve věci

žalobce: **DISTEP a. s.**
sídlem Ostravská 961, 738 01 Frýdek - Místek
zastoupený advokátem Mgr. Josefem Hlavičkou
sídlem Na Florenci 2116/15, 110 00 Praha 1 – Nové Město

proti
žalovanému: **Krajský úřad Moravskoslezského kraje**
sídlem 28. října 2771/117, 702 18 Ostrava

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 8. 2017 č. j. MSK 69995/2017

takto:

- I. Žaloba se **zamítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Shodu s prvopisem potvrzuje

Vymezení věci

1. Žalobce se podanou žalobou ze dne 3. 10. 2017 domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 8. 2017, č. j. MSK 69995/2017, kterým bylo zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno rozhodnutí Magistrátu města Frýdek – Místek (dále jen „MMFM“), ze dne 10. 4. 2017, č. j. MMFM 48099/2017, kterým bylo stavebníku Společenství pro dům 232, ul. Maryčky Magdonové 232, Frýdek – Místek, vydáno stavební povolení pro stavbu „Instalace tepelných čerpadel jako nového zdroje tepla a TUV v bytovém domě č. p. 232, ul. Maryčky Magdonové, 738 01 Frýdek – Místek“ na pozemku parc. č. 239/23, v k. ú. Frýdek.
2. Žalobce uvedl, že v první polovině března roku 2017 byl obeznámen se skutečností, že bylo dne 9. 12. 2016 u MMFM jako stavebního úřadu zahájeno stavební řízení na stavbu uvedenou v bodě 1 tohoto rozsudku. V rámci uvedeného řízení podal žalobce námitky, přičemž napadal rozpor předložené projektové dokumentace s Územní energetickou koncepcí statutárního města Frýdku – Místku, která upřednostňuje vytápění prostřednictvím centrálního zdroje tepla (dále jen „CZT“) a nedoporučuje odpojování stávajících odběratelů. Dále žalobce namítal, že dokumentace neobsahuje všechny náležitosti dle vyhlášky č. 499/2006 Sb., o dokumentaci staveb, podle které musí stavebník předložit mimo jiné Průkaz energetické náročnosti budovy (dále jen „PENB“). Uvedené námitky MMFM jako stavební úřad vypořádal v rozhodnutí ze dne 10. 4. 2017 tak, že povolovaná stavba splňuje všechny zákonné podmínky, včetně souladu s § 77 odst. 5 zákona č. 458/2000 Sb., energetického zákona (dále jen „energetický zákon“). PENB nemusel být součástí projektové dokumentace, jelikož se na danou stavbu povinnost předkládat PENB nevztahuje. K odvolání žalobce proti rozhodnutí MMFM rozhodl žalovaný napadeným rozhodnutím, které žalobce považuje za nezákonné, neboť jím bylo zasaženo do práva na spravedlivý proces žalobce a práva na příznivé životní prostředí.
3. Žalobce argumentuje odkazem na Územní energetickou koncepci města Frýdku – Místku, podle které by na území města měla být zachována soustava CZT, a to z hlediska ekonomie provozu a ochrany životního prostředí. Podle žalobce lze zamezit svévolnému a nežádoucímu odpojování prostřednictvím účinného zkoumání každého jednotlivého případu zamýšleného odpojení. Žalobce má za to, že jestliže územní plán i územní energetická koncepce upřednostňují zachování systému CZT, nemůže být stavba s územní energetickou koncepcí v souladu a není tak naplněna podmínka § 77 odst. 5 energetického zákona.
4. Žalobce dále namítá, že se žalovaný nevypořádal s námitkou žalobce stran nepravdivých údajů předložených stavebníkem, a to se závěrem, že stavebník nebyl povinen prokazovat ekonomickou přijatelnost navrhovaného zdroje. Žalovaný tak podle žalobce nezjistil stav, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Žalobce nesouhlasí také s vypořádáním jeho námitky stran povinnosti předkládat PENB.
5. Žalovaný navrhl žalobu zamítnout. V prvé řadě se žalovaný vyjádřil k otázce aktivní legitimace žalobce k podání námitek v řízení, neboť podstatou žalobcových odvolacích a posléze i žalobních námitek je nevypořádání námitek ve stavebním řízení. Podle § 114 odst. 1 zákona č. 183/2006 Sb., stavebního zákona, v rozhodném znění (dále jen „stavební zákon“) platí, že účastník řízení podle § 109 odst. 1 písm. a) – f) stavebního zákona může uplatnit námitky proti projektové dokumentaci, způsobu provádění a užívání stavby nebo

Shodu s prvopisem potvrzuje

požadavkům dotčených orgánů, pokud je jimi přímo dotčeno jeho vlastnické právo nebo právo založené smlouvou provést stavbu nebo opatření nebo právo odpovídající věcnému břemeni nebo ke stavbě. K námitkám, které překračují uvedený rozsah, se nepřihlíží. Žalobce v námitkách uplatněných v řízení nespecifikoval, jak mohou být dotčena jeho práva. Účastenství žalobce v řízení o povolení stavebních úprav spočívajících ve změně způsobu vytápění bytového domu je nutno dovodit z existence rozvodného tepelného zařízení ve smyslu § 2 odst. 2 písm. c) bod 11 energetického zákona; vlastnické právo k rozvodnému tepelnému zařízení nebude v daném případě stavebními úpravami nijak dotčeno, protože k žádnému stavebnímu zásahu do něj nedojde. Účastenství žalobce je tak dáno pouze právem odpovídajícím zákonnému věcnému břemeni podle § 76 odst. 5 energetického zákona. Lze tedy konstatovat, že v řízení uplatněné námitky, týkající se souladu záměru s územní energetickou koncepcí, nepravdivých údajů v ekonomickém posouzení stavby a nepředložení PENB, jdou nad rámec § 114 odst. 1 stavebního zákona, když nebyly vzneseny ve spojení s tím, že by žalobce nemohl vykonávat svá práva vyplývající z oprávnění z věcného břemene dle § 76 odst. 5 energetického zákona. Nadto žalovaný doplnil, že ochrana veřejného zájmu není uložena vlastníku či provozovateli CZT ani osobě mající právo odpovídající věcnému břemeni, ale je záležitostí příslušných orgánů státní správy. Dále se žalovaný vyjádřil věcně k námitkám žalobce, a to v zásadě shodně jako v napadeném rozhodnutí.

Zjištění z obsahu správních spisů

6. Ze správních spisů soud zjistil, že dne 9. 12. 2016 podal stavebník Společenství vlastníků domu 232 Frýdek – Místek u MMFM jako stavebního úřadu žádost o stavební povolení pro stavbu „Instalace tepelných čerpadel jako nového zdroje tepla a TUV v bytovém domě č. p. 232, ul. Maryčky Magdonové, 738 01 Frýdek – Místek“ na pozemku parc. č. 239/23, v k. ú. Frýdek. V rámci tohoto řízení jednal stavební úřad s žalobcem jako účastníkem řízení podle § 109 odst. 1 písm. e) stavebního zákona, který využil ve stanovené lhůtě možnosti podat námitky dle § 114 odst. 1 stavebního zákona, přičemž namítal, že navrhovaná změna způsobu vytápění je v rozporu s územní energetickou koncepcí statutárního města Frýdek – Místek, která upřednostňuje zachování CZT. Tuto námitku shledal stavební úřad nedůvodnou, když územní plán ani územní energetická koncepce výslovně nezakazují odpojení stávajících odběratelů od CZT. Stavbou nejsou dotčeny ani zájmy na ochraně životního prostředí. K námitce nedostatečnosti projektové dokumentace stavební úřad uvedl, že tuto řádně posoudil jako vyhovující, přičemž neshledal povinnost stavebníka předložit PENB. Podle stavebního úřadu žalobce ve svých námitkách neuvedl skutečnosti, které zakládají jeho postavení účastníka řízení, ani důvody podání námitek.
7. K odvolání žalobce rozhodl žalovaný napadeným rozhodnutím; námitky žalobce shledal jako nedůvodné. Stavební úřad se řádně zabýval posouzením souladu stavby s územně energetickou koncepcí města Frýdek – Místek, dal ji do souvislosti s územním plánem města Frýdek – Místek, přičemž zachování systému CZT je pouze doporučením, které není právně závazné. Dospěl dále k závěru, že předložená projektová dokumentace splňuje požadavky na její rozsah a obsah; shledal také, že u předmětné stavby nebylo povinností stavebníka předkládat PENB. Shodně se stavebním úřadem žalovaný konstatoval, že z žalobcem uplatněných námitek není zřejmé, jakým způsobem se dotýkají jeho vlastnických práv, jelikož se záměr žádným způsobem nedotkne zařízení v jeho vlastnictví. Žalobce by mohl být dotčen jen na právech k tepelnému zařízení umístěnému v bytovém domě, pokud by na tomto zařízení či jeho technologii byly činěny nějaké zásahy.

Shodu s prvopisem potvrzuje

Účastníku řízení přísluší uplatňovat námitky pouze v rozsahu ochrany jeho vlastnického nebo jiného věcného práva.

8. U podepsaného soudu se dne 26. 9. 2016 konalo ústní jednání, u kterého účastníci setrvali na svých stanoviscích.

Posouzení věci krajským soudem

9. Krajský soud přezkoumal v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s. ř. s.) napadené rozhodnutí, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
10. Předně je třeba říci, že žalobce své žalobní námitky směřoval do podmínek pro vydání samotného stavebního povolení pro předmětnou stavbu; nesměřoval je však proti závěru žalovaného, že jím uplatněné námitky v průběhu stavebního řízení (včetně řízení odvolacího) nejsou z hlediska ustanovení § 114 odst. 1 stavebního zákona přípustné. Přitom právě otázka přípustnosti uvedených námitek je pro posouzení věci zcela podstatná.
11. Jak vyplývá ze stavebního povolení, předmětem řízení byla změna dosavadní stavby objektu bytového domu, resp. stavební úpravy jeho části, spočívající v instalaci jiného zdroje vytápění domu. Na tento způsob změny vytápění dopadá § 77 odst. 5 energetického zákona, který obsahuje speciální úpravu podmínek pro povolení stavby spočívající ve změně vytápění. Podle tohoto ustanovení může být změna způsobu vytápění „provedena pouze na základě stavebního řízení se souhlasem orgánů ochrany životního prostředí a v souladu s územní energetickou koncepcí“.
12. Podle první z uvedených podmínek citovaného ustanovení energetického zákona je stavebník oprávněn provést změnu stavby, resp. stavební úpravu spočívající ve změně vytápění jen na základě stavebního povolení vydaného ve stavebním řízení. To znamená, že žádost o změnu stavby bylo třeba projednat postupem podle ustanovení § 111 až § 115 stavebního zákona, v rámci kterého stěžovatel mohl podle § 114 odst. 1 tohoto zákona uplatňovat svá práva účastníka řízení, vyplývající mu z § 109 odst. 1 písm. d) stavebního zákona (podle tohoto ustanovení je účastníkem stavebního řízení „*vlastník stavby na pozemku, na kterém má být stavba prováděna, a ten, kdo má k tomuto pozemku nebo stavbě právo odpovídající věcnému břemenu, mohou-li být jejich práva prováděním stavby přímo dotčena*“).
13. Podle § 114 odst. 1 stavebního zákona „[ú]častník řízení může uplatnit námitky proti projektové dokumentaci, způsobu provádění a užívání stavby nebo požadavkům dotčených orgánů, pokud je jimi přímo dotčeno jeho vlastnické právo nebo právo založené smlouvou provést stavbu nebo opatření nebo právo odpovídající věcnému břemenu k pozemku nebo stavbě. Účastník řízení ve svých námitkách uvede skutečnosti, které zakládají jeho postavení jako účastníka řízení, a důvody podání námitek; k námitkám, které překračují rozsah uvedený ve větě první, se nepřihlíží.“ Citované ustanovení tedy neopravňuje osobu v postavení účastníka řízení podle § 109 odst. 1 stavebního zákona k podání jakýchkoliv námitek, ale jen takových, které jsou spojeny s přímým dotčením na právech zakládajících její účastenství (k tomu srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 12. 2008, č. j. 1 As 80/2008 - 68, 1787/2009 Sb. NSS.).
14. Uvedenou optikou tedy mohl být žalobce dotčen jedině na právech k tepelnému zařízení umístěnému v předmětném objektu, pokud by na tomto jeho zařízení či technologii byly

Shodu s prvopisem potvrzuje

činěny nějaké zásahy. Ze stavebního povolení přitom vyplývá, že změna způsobu vytápění spočívala v instalaci nového tepelného zařízení bez zásahu do zařízení žalobce. Žalobce v odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí ani v žalobě neuváděl žádné námitky proti projektové dokumentaci, které by se týkaly zásahu do jeho tepelného zařízení či dotčení tohoto zařízení – přípojky ze CZT do objektu. Námitky porušení svých vlastnických práv a práv odpovídajících věcnému břemeni činil pouze v obecné rovině s odkazem na „negativní dopady na majetek žalobce“. Podle krajského soudu se však nejedná o důsledky provedení stavebního záměru, nýbrž o důsledky ukončení soukromoprávního vztahu mezi provozovatelem CZT a odběratelem. Jakkoliv je motivace stavebníka patrná a prováděná změna stavby má zřejmě vést k ukončení tohoto smluvního vztahu, jsou tyto skutečnosti na sobě zcela nezávislé. Žalobcem nastiňované „negativní dopady“ do jeho majetku zjevně nastanou i v případě, že by byl smluvní vztah ukončen, aniž by byl předmětný stavební záměr realizován. Mezi realizací stavebního záměru a obecnými negativními dopady, které žalobce uváděl, tedy není přímý kauzální vztah. Pokud se žalobce domnívá, že by snad právní úprava měla při ukončování smluvního vztahu více pamatovat na dopady na CZT, není to otázka, kterou by se měly zabývat stavební úřady (popř. následně správní soudy) při posuzování stavebního záměru (blíže srov. také rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 12. 2015, č. j. 4 As 174/2015-39).

15. V této souvislosti lze poukázat také na obdobné závěry vyslovené v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 4. 2014, č. j. 5 As 92/2013 - 51: *„Namítá-li stěžovatel, že předmětná přípojka k SZTE ztratí svým neužíváním způsobilost sloužit k vytápění, jedná se dle názoru soudu o otázku týkající se soukromoprávního vztahu mezi stěžovatelem a stavebníkem. V této souvislosti je vhodné upozornit na úpravu obsaženou v § 77 odst. 5 věta druhá energetického zákona, dle které „veškeré vyvolané jednorázové náklady na provedení těchto změn a rovněž takové náklady spojené s odpojením od rozvodného tepelného zařízení uhradí ten, kdo změnu nebo odpojení od rozvodného tepelného zařízení požaduje“. V žádném případě pak nelze pouze s odkazem na možné znehodnocení části SZTE požadovat, aby stavebník již navždy setrval ve smluvním vztahu se stěžovatelem (dodavatelem tepelné energie).“*
16. Žalobní námitky žalobce nesouvisí s jeho věcným právem přístupu k přípojce a obhospodařování této přípojky nic nebrání. Nadto, ve stavebním řízení nejsou předmětem posuzování žádosti o stavební povolení otázky ekonomické výhodnosti či nevýhodnosti stavby pro stavebníka nebo jiné účastníky řízení.
17. Pokud se týče námitky stran veřejného zájmu na provozu soustavy CZT, nelze tyto jak uvedeno výše, podřadit pod námitky proti projektové dokumentaci stavebních úprav, neboť se týkají zcela jiné roviny zájmů. Je třeba rozlišovat na jedné straně změnu způsobu vytápění z pohledu energetického a stavebního zákona projednávanou ve stavebním řízení a na straně druhé soukromoprávní vztah, z něhož vyplývají důsledky spočívající v omezení dodávek tepelné energie do předmětného objektu a případně i v omezení provozu CZT. Je zřejmé, že změna způsobu vytápění není v zájmu žalobce, neboť sníží jeho dosavadní odbyt tepelné energie, nicméně tento jeho zájem jako soukromého subjektu není v daném řízení relevantní a neurčuje postavení žalobce jako účastníka veřejnoprávního řízení. Skutečnost, že žalobce provozuje CZT dle energetického zákona ve veřejném zájmu [§ 2 odst. 2 písm. c) bod 14], a že CZT může být šetrným systémem dodávek tepelné energie v širší oblasti a pro více odběratelů, nedává žalobci právo jako soukromé osobě a podnikateli s tepelnou energií osobovat si oproti jiným subjektům ochranu veřejných

zájmů a oponovat stavebnímu záměru jiných soukromých osob z pozice ochránce veřejných zájmů, která mu nepřísluší.

18. Žalovaný i stavební úřad v dané věci postupovali nejen v souladu s tím, v jakém rozsahu stavební zákon umožňuje kvalifikovaně (odvozeně od hmotných práv) uplatňovat námitky ve stavebním řízení, ale řídili se i judikaturou Nejvyššího správního soudu. Ten se již v několika svých rozsudcích (např. ze dne 3. 3. 2011, č. j. 7 As 108/2010 - 71 a ze dne 9. 11. 2011, č. j. 9 As 52/2011 - 159), které se týkaly povolení stavby jiného zdroje tepla a jeho využití oproti soustavě centrálního vytápění, vyslovil negativně k možnosti vznášet námitky, které přesahují stavebním zákonem vymezený rámec. Na tuto judikaturu navázaly i rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 4. 2014, č. j. 5 As 82/2013 - 56, č. j. 5 As 89/2013 - 50 a dále ze dne 19. 11. 2014, č. j. 1 As 134/2014 - 34, jež se týkají změny vytápění z vlastního plynového zdroje v jiných objektech a ukončení využívání CZT. V těchto rozsudcích Nejvyšší správní soud opětovně a konkrétně konstatoval, že smyslem účastenství provozovatele CZT v řízení podle ustanovení § 77 odst. 5 energetického zákona má být ochrana jeho věcných práv k nemovitosti, nikoliv ochrana jeho podnikatelských záměrů, ekonomických zájmů a dosavadních investic do CZT, včetně případných investic do rekonstrukce či modernizace části rozvodného tepelného zařízení.
19. Je třeba uvést, že právo uplatňovat jiné námitky žalobci nepřiznává ani energetický zákon. Tento ve své první podmínce v § 77 odst. 5 - provedení stavebního řízení - nedává žalobci více práv, než má ve stavebním řízení dle § 114 odst. 1 stavebního zákona ve spojení s důvodem svého účastenství. Žalobce dále nemůže dosáhnout uplatnění svých námitek nad zákonný rozsah daný přímým dotčením na právech ani z hlediska druhé podmínky energetického zákona, jíž je souhlas orgánů ochrany životního prostředí. Ani v intencích otázek životního prostředí není žalobce v pozici ochránce veřejného zájmu, neboť ten hájí příslušné orgány státní správy. Žalobce není v žádném případě v kvalifikovaném postavení subjektu, jemuž je ochrana veřejného zájmu za určitých podmínek založena přímo zákonem, jako je tomu u občanských sdružení chránících přírodu a krajinu.
20. S ohledem na uvedené závěry se tedy krajský soud nezabýval konkrétními žalobními námitkami směřujícími proti postupu správních orgánů v rozporu s ustanoveními energetického zákona, zákona o ochraně ovzduší či stavebního zákona neboť žalobce v těchto otázkách nemůže být dotčen na svých hmotných právech, a proto uvedené námitky nemohou být důvodné.

Závěr a náklady řízení

21. Jelikož krajský soud neshledal žádnou z žalobních námitek důvodnou, žalobu dle ust. § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
22. O náhradě nákladů řízení mezi účastníky bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., neboť žalobce v řízení úspěšný nebyl a žalovanému nad rámec jeho úřední činnosti žádné náklady nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu.

Shodu s prvopisem potvrzuje

Ostrava 26. září 2018

Mgr. Jiří Gottwald

předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje